

3. The Basel iii Compliance Professionals Association (BCPA) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.basel-iii-association.com/> (за станом на 21.09.2010).

4. Enhancing Corporate Governance for Banking Organizations. February 2006 [Електронний ресурс] / Basel Committee on Banking Supervision. — Режим доступу: <http://www.bis.org/publ/bcbs122.pdf> (за станом на 21.09.2010). — С. 1—2.

5. Про акціонерні товариства: Закон України [від 07.08.2011 р. № 3610-VI] [Електронний ресурс] / — Режим доступу: <<http://www.rada.gov.ua>>.

6. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення ДКЦПФР [від 11 грудня 2003 року № 571] — [Електронний ресурс] / — Режим доступу: <<http://www.ssmsc.gov.ua>>.

Стаття надійшла до редакції 27 травня 2012 р.

УДК 330.341.1

Диба О. М. канд. екон. наук,
доц. кафедри банківських інвестицій,
Гернега Ю. О. аспірант
кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ: ТЕОРИЯ ТА ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

АННОТАЦІЯ У статті досліджено роль фінансування та кредитування в реалізації інноваційного проекту. Розглянуто різноманітні погляди на категорію інноваційного проекту, досліджено особливості реалізації інноваційного проекту, наголошено на ролі фінансування у впровадженні інновацій.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інноваційний проект, інновація, реалізація інноваційного проекту, фінансування, кредитування.

АННОТАЦІЯ В статье исследовано роль финансирования и кредитирования в реализации инновационного проекта. Взято во внимание разные взгляды на категорию инновационного проекта, исследовано особенности реализации инновационного проекта, акцентировано внимание на роли финансирования для внедрения инноваций.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инновационный проект, инновация, реализация инновационного проекта, финансирование, кредитование.

ABSTRACT. In the article is examined the role of financasian and credit in realization of innovative project. It is analyzed some points of vieves at the category of innovative project, specialites of its realization, the role of financasian in realization of innovative projects.

KEY WORDS: innovative project, innovation, realization of innovative project, financasian, credit.

Перехід економіки України до ринкових умов господарювання зумовив необхідність забезпечення конкурентоспроможності країни на світових ринках, що зокрема вказує на потребу створення інновацій, як результату впровадження інноваційного проекту. Одним з найважливіших аспектів реалізації інноваційних проектів в умовах сучасності є фінансовий, що передбачає можливість застосування фінансових ресурсів загалом і кредитних зокрема для подальшого розвитку на основі досягнень науково-технічного прогресу.

Реалізація інноваційного проекту є досить суперечливим та складним процесом, що залежить від багатьох суб'єктивних та об'єктивних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Існує необхідність аналізу різних точок зору на категорію інноваційного проекту та суттєві аспекти процесу його впровадження. Аналізу сутності інноваційного проекту присвячені праці ряду вітчизняних і зарубіжних економістів таких, як Г. Черненков, В. Хавер, Г. Красневич, Т. Майорова, В. Гаврилова, В. Беляков, В. Василенко та ін. У дослідженнях Й. Шумпетера, М. Ріхтера та Д. Шульца звернуто увагу на етапи реалізації інноваційного проекту, зокрема фактори, що зумовлюють циклічність даного процесу та специфіку кожного етапу. Окрім аспектів фінансування та кредитування інноваційних проектів знайшли своє відображення в роботах Д. Абдулкіна, Г. Роуза, Г. Вінтера, Г. Сингха, Дж. Фінерті.

Метою нашого дослідження є систематизація теоретичних поглядів на трактування категорії інноваційного проекту, аналіз особливостей його реалізації, обґрунтування та розмежування ролі фінансування та кредитування для успішного впровадження інноваційного проекту.

З практичної точки зору інноваційний проект передбачає тривалий процес перетворення окремих ідей та механізмів управління інноваційними процесами на результат від його реалізації, що забезпечує інноваційний розвиток на короткострокову та довгострокову перспективу. Погляди економістів на теоретичний аспект категорії інноваційний проект узагальнено в табл. 1.

Таблиця I

**ПОГЛЯДИ ЕКОНОМІСТІВ НА ТРАКТУВАННЯ КАТЕГОРІЇ
«ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ»***

№ з/п	Економіст	Визначення категорії «інноваційний проект»
1	2	3
1	Г. В. Черненков В. М. Хавер	план дій, представлений у вигляді комплекту документів, які включають опис взаємопов'язаних заходів інноваційного процесу, визначають їх виконавців, в частині проведення наукових досліджень, технічного, технологічного, конструкторського проектування, випуску дослідних партій, створення промислового виробництва та ринкової реалізації інноваційної продукції, а також у частині фінансового, кадрового, маркетингового, комерційного й організаційного забезпечення цих робіт
2	Г. Красневич	це комплекс взаємопов'язаних заходів, які здійснюються в перебігу інноваційного процесу і повинні досягти поставленої мети — забезпечення впровадження інновації, створення і реалізація інноваційної продукції в практичну діяльність підприємства з максимальним корисним синергічним ефектом протягом заданого часу при визначених правових, інституціональних та ресурсних обмеженнях
3	В. Н. Беляков, Н. Н. Шевченко	план дій, представлений у вигляді комплексу документів, які включають опис взаємопов'язаних заходів технологічного парку, визначають його учасників, у частині проведення наукових досліджень, технічного, технологічного, конструкторського проектування, випуску дослідних партій і промислового виробництва інноваційної продукції, а також у частині фінансового, кадрового, маркетингового та комерційного забезпечення виробництва інноваційних товарів і надання послуг
4	Т. В. Майорова	форма організації інноваційного процесу, яка представляє собою комплекс взаємопов'язаних заходів інвестиційного характеру з впровадженням науково-технічних розробок і нових технологій у виробництво, технічне його переоснащення, освоєння випуску нових конкурентоспроможних видів продукції та її просунення у сферу споживання

Закінчення табл. I

1	2	3
5	А. О. Дегтяр, О. І. Крюков	комплекс документів з комплексом заходів інвестиційного характеру, спрямованих на комерційне застосування науково-технічних розробок і нових технологій у виробництві або соціальній сфері
6	В. О. Василенко	<p>складна система взаємозумовлених і взаємопов'язаних за ресурсами, термінами і виконавцями заходів, спрямованих на досягнення конкретних цілей (завдань) на пріоритетних напрямках розвитку науки і техніки.</p> <p>сукупність виконуваних у визначеній послідовності наукових, технологічних, виробничих, організаційних, фінансових і комерційних заходів, що приводять до інновацій.</p> <p>комплект технічної, організаційно-планової і розрахунково-фінансової документації, необхідної для реалізації цілей проекту</p> <p>система взаємопов'язаних цілей і програм їхнього досягнення, що являють собою комплекс науково-дослідних, дослідно-конструкторських, виробничих, організаційних, фінансових, комерційних та інших заходів, відповідним чином організованих, оформлені комплектом проектної документації, що забезпечують ефективне вирішення конкретного науково-технічного завдання, вираженого в кількісних показниках і приводить до інновації</p>

* Складено авторами самостійно на основі [1, с. 8; 8, с. 559]

Загалом під інноваційними проектами розуміємо проекти реалізація яких передбачає впровадження принципово нової методології, методики виконання діяльності, виробництво нової продукції, надання нового різновиду послуг, суттєве поліпшення існуючого обладнання, інструментів, товарів, методик тощо [9, с. 127]. Аналіз інноваційної практики дозволяє виділити принципові особливості інноваційних проектів, які відрізняють їх від інших видів проектів (рис. 1).

Рис. 1. Індикатори інноваційної спрямованості проекту
(складено авторами самостійно на основі [4])

Інноваційний проект є досить складною категорією, що пояснюється високим ступенем невизначеності та трудомісткістю інноваційних процесів. У більшості випадків реалізація інноваційного проекту можлива тільки за наявності висококваліфікованих фахівців та унікальних ресурсів і технологій, які слугують вирішальними передумовами його результативності.

У результаті дослідження нами сформовано наступні підходи до обґрунтuvання умов впровадження інноваційного проекту: суспільний, процесний і підхід факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Суспільний підхід концентрує увагу на майбутньому призначенні інновації, наголошує на необхідності врахування соціальних передумов реалізації інноваційних проектів поряд з фінансово-кредитними та економічними. Основними передумовами реалізації інноваційних проектів згідно соціального підходу є: рівень модернізації економіки, інтенсив-

ність і рівень відтворення економічних і соціальних відносин; людський капітал, як визначальний фактор інноваційного розвитку; етап формування передових технологій, що утворюють базис інформаційно-індустріального суспільства; становище процесів управління в житті суспільства. Відповідно до процесного підходу запорукою успішної реалізації інноваційного проекту є можливість поєднання власних коштів суб'єкта господарювання з залученими ресурсами оптимально на кожному етапі вказаного процесу; державна підтримка початкових стадій інноваційного напрямку діяльності, зокрема сприяння кредитуванню; аналіз на кожному етапі реалізації інноваційного проекту наявності достатніх кількісних та якісних характеристик інноваційного потенціалу, його відповідності обраному стратегічному напрямку інноваційного розвитку, перспектив реалізації інновацій в конкретних економічних умовах. На початковому етапі реалізації інноваційних проектів вважаємо за доцільне застосовувати підхід факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, який дозволяє поряд з інновативними тенденціями зміни економічних, політичних та соціокультурних факторів звернути увагу на безпосереднє оточення суб'єкта господарювання та інноваційний потенціал його внутрішнього розвитку.

Умови реалізації інноваційного проекту оцінюються відповідно до життєвого циклу технологічного укладу. Відокремлено чотири основні фази життєвого циклу технологічного укладу: фаза зародження, монополія, фаза бурхливого зростання та згасання [6, с. 316]. Крива життєвого циклу технологічного укладу має два крути підйоми, пов'язані із фазами зародження і бурхливого зростання нового технологічного укладу. Між ними розміщується похила ділянка кривої, на якій за концепцією Й. Шумпетера, окрім суб'єктів господарювання протягом визначеного періоду часу досягають ефективної монополії у виробництві інноваційних видів продуктів, доцільною є реалізація інноваційних проектів.

Процес реалізації інноваційного проекту вважаємо за доцільне зобразити за допомогою авторської моделі запропонованої австрійськими вченими М. Ріхтером та Д. Шульцом (рис. 2).

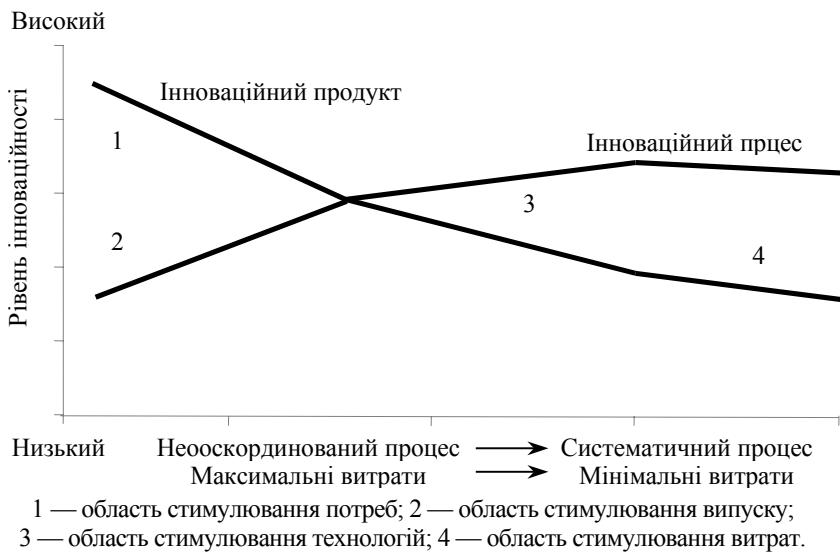

Рис. 2. Австрійська модель процесу реалізації інноваційного проекту [10, с. 4]

Отже, реалізація інноваційного проекту передбачає трансформацію інноваційних ідей у систематичний процес створення інноваційного продукту. Інноваційний продукт виникає відповідно до зростаючих потреб, що саме й зумовлює необхідність стимулювання випуску в межах інноваційного процесу. Для підтримки відповідного рівня інноваційності важливим є систематичне стимулювання технологій та витрат. Технології забезпечують відповідність інноваційного процесу передовим досягненням науки та техніки, що дозволяє утримувати інтерес споживача. Стимулювання витрат передбачає вибір оптимального обсягу та джерел фінансування інноваційного проекту, що слугує фінансовою передумовою трансформації інноваційної ідеї в інноваційний продукт шляхом успішної реалізації інноваційного проекту.

Вибір джерел фінансування інноваційного проекту спрямований на забезпечення необхідного рівня фінансування, що передбачає синхронізацію економічних інтересів суб'єктів інноваційного процесу, можливе завдяки формуванню оптимального співвідношення між внутрішніми та зовнішніми джерелами фінансування інноваційного проекту. На макроекономічному рівні

індикатором результативності реалізації інноваційних проектів є частка інноваційно-активних підприємств в економіці країни, доцільно обґрунтевати джерела фінансування інноваційної діяльності загалом. З теоретичної точки зору під джерелами фінансування інноваційної діяльності розуміємо: кошти Державного бюджету України та місцевих бюджетів; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) будь яких юридичних і фізичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України. Аналітичні дані стосовно структури джерел фінансування інноваційної діяльності в економіці України та частки інноваційно-активних підприємств у 2000 — 2011 роках показано табл. 2.

Таблиця 2

**СТРУКТУРА ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ЧАСТКА ІННОВАЦІЙНО-АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ
В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ 2000 – 2011 РОКІВ**

Рік	Фінансування інноваційної діяльності, млн грн	у тому числі за рахунок коштів, млн грн				Пітому вага підприємств, що займалися інноваціями, %
		власних	державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела (в т. ч. кредитування)	
1	2	3	4	5	6	7
2000	1757,1	1399,3	7,7	133,1	217,0	18,0
2001	1971,4	1654,0	55,8	58,5	203,1	16,5
2002	3013,8	2141,8	45,5	264,1	562,4	18,0
2003	3059,8	2148,4	93,0	130,0	688,4	15,1
2004	4534,6	3501,5	63,4	112,4	857,3	13,7
2005	5751,6	5045,4	28,1	157,9	520,2	11,9
2006	6160,0	5211,4	114,4	176,2	658,0	11,2
2007	10 850,9	7999,6	144,8	321,8	2 384,7	14,2
2008	11 994,2	7264,0	336,9	115,4	4 277,9	13,0
2009	7949,9	5169,4	127,0	1 512,9	1 140,6	12,8
2010	8045,5	4775,2	87,0	2 411,4	771,9	13,8
2011	14 333,9	7585,6	149,2	56,9	6 542,2	16,2

Протягом досліджуваного проміжку часу об'єм фінансування інноваційної діяльності має тенденцію до зростання. Зменшення спостерігаємо у 2009 році, що пов'язано з кризовим періодом у фінансовій системі. В структурі джерел фінансування інноваційної діяльності переважає частка власних коштів, що можна пояснити збереженням недовіри вітчизняних суб'єктів господарювання до зовнішніх джерел фінансування. Частка державного бюджету перебуває на низькому рівні, що свідчить про не достатню готовність держави до підтримки інноваційної діяльності. Частка іноземних інвесторів в структурі фінансування вітчизняної інноваційної діяльності є також незначною. Слід звернути увагу на різке зростання іноземних інвестицій у 2009 та 2010 роках. За статистичними даними їх найбільша частка надходила із Кіпру, прослідковується офшорний характер фінансування. Протягом досліджуваного періоду спостерігаємо зростання частки кредитування в структурі джерел фінансування, що пов'язано з розвитком фінансово-кредитної системи, поступовим переходом до світових стандартів кредитного забезпечення. Привертає увагу зменшення частки кредитування у 2010 році, яке можна пояснити відлунням кризових ситуацій у фінансовій системі загалом та банківській зокрема. У 2011 році маємо значне зростання частки кредитування, що характеризує настання посткризового періоду.

Протягом 2000—2011 років також відбулися певні зміни структури інноваційно-активних суб'єктів господарювання. Частка вітчизняних підприємств, що займалися інноваціями зменшилася порівняно з 2000 р., що найімовірніше пояснюється труднощами переходу до ринкових умов господарювання, недосконалістю законодавства стосовно інноваційної діяльності, недостатньою державною підтримкою інновацій. Найменша частка інноваційно-активних підприємств припадає на 2005, 2006 та 2009 роки, що можна пов'язати з періодами фінансових криз. Починаючи з 2010 року спостерігаємо поступове зростання частки інноваційно-активних підприємств, що співпадає з післякризовим зростанням в провідних галузях виробництва.

Спостерігаємо наявність певних спільніх тенденцій, що спричиняють зміни величини та структури джерел фінансування інноваційної діяльності та коливання частки інноваційно-активних підприємств. Доцільно проаналізувати зв'язок між рівнем інноваційної активності вітчизняних суб'єктів господарювання та рі-

внem їх фінансування. В умовах сьогодення та зважаючи на визначені тенденції зміни структури джерел фінансування інноваційної діяльності, варто окремо звернути увагу на ймовірний вплив кредитування на інноваційну активність підприємств.

На основі даних табл. 2 з метою побудови для України регресійних моделей залежності результативності реалізації інноваційних проектів від величини фінансування загалом і кредитування зокрема, нами розраховано індикатори результативності реалізації інноваційних проектів і зміни величини фінансування та кредитування (табл. 3).

Таблиця 3

**ІНДИКАТОРИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ
ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ТА ЗМІНИ ВЕЛИЧИНІ ФІНАНСУВАННЯ
І КРЕДИТУВАННЯ ПРОТЯГОМ 2001—2011 РОКІВ***

Рік	Темп зростання, у % до рівня 2000р			Ранги			Довжини векторів		
	Частки інноваційно активних підприємств	Фінансування інноваційної діяльності	Кредитування інноваційної діяльності	Частки інноваційно активних підприємств	Фінансування інноваційної діяльності	Кредитування інноваційної діяльності	Результативність реалізації інноваційних проектів (y)	Фінансування (x_1)	Кредитування (x_2)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	97	112	94	1,5	9	10	90	0	0
2002	99	172	259	1,5	8,5	9,5	100	10	20
2003	78	174	317	4	8,5	7	70	20	40
2004	68	258	395	6,5	7	5	40	30	60
2005	55	327	240	7	6	9,5	30	40	10
2006	68	351	303	6,5	5	8	40	50	30
2007	78	618	1099	4	3	3	70	80	80
2008	73	683	1971	5,5	2	2	60	90	90
2009	72	452	526	5,5	4,5	4	50	60	70
2010	78	458	356	4	4,5	6	70	70	50
2011	86	816	3015	2	1	1	80	100	100

*Складено авторами самостійно на основі даних Державної служби статистики України [2].

Шляхом ділення показника відповідного року на його значення у 2000 р. знайдено темпи зростання. Експертним методом оцінено ранги показників, причому максимальному темпу зростання відповідає максимальний ранг, однакові темпи зростання мають рівні ранги (сума місць поділена на кількість повторів). У ході розрахунків застосовано методику побудови векторів відповідних характеристик на основі сумування рангів. Для індикаторів результативності реалізації інноваційних проектів, зміни величин фінансування загалом та кредитування зокрема, протягом досліджуваного періоду, знайдено суму місць, отриманих у ході ранжування за формулою:

$$P_j = \sum_{i=1}^n a_{ij}, \quad (1)$$

де P_j , a_{ij} — сума місць і ранг показника відповідного року відповідно;

$i = 1, 2, 3, \dots, n$, $j = 1, 2, 3, \dots, m$ — номера показників і роки оцінювання.

Отриману суму місць трансформовано у довжину вектора (B_k), яку знайдено за формулою:

$$B_k = 100 - (P_j - n) \frac{100}{n(m-1)}. \quad (2)$$

На основі даних табл. 3 побудовано графіки фактичної кореляційної залежності вектора результативності реалізації інноваційних проектів від зміни величини фінансування загалом та кредитування зокрема (рис. 3, 4). Для кореляційних полів зв'язку порівняно можливості виникнення лінійного та поліноміального трендів. Лінійний тренд характеризує чітко виражений прямий або обернений зв'язок між величинами, поліноміальний тренд наголошує на нестійкому характері зв'язків, порядок поліноміального тренду вказує на їх щільність. Відповідність лінії тренду дійсності визначається шляхом знаходження коефіцієнта мішаної кореляції, який перебуває в межах від 0 до 1. Збільшення коефіцієнта мішаної кореляції характеризує зростання достовірності тренда.

Кореляційну залежність результативності реалізації вітчизняних інноваційних проектів і величини фінансування інноваційної діяльності зображенено на рис. 3.

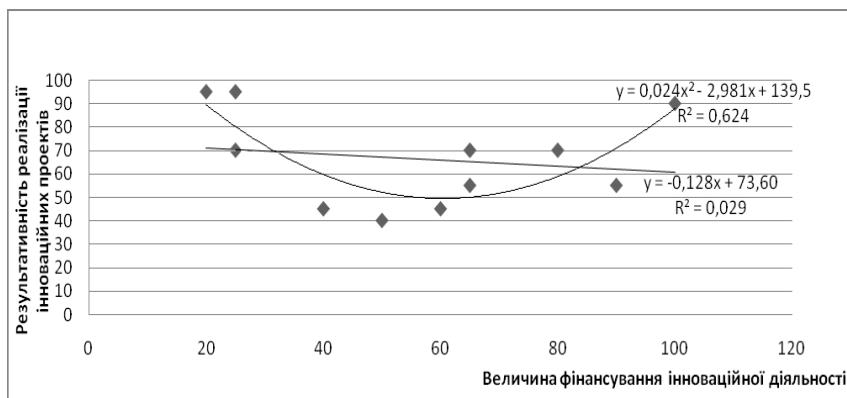

Рис. 3. Кореляційне поле зв'язку векторів результативності реалізації інноваційних проектів та величини фінансування інноваційної діяльності*

* Складено авторами самостійно.

На основі побудованого кореляційного поля зв'язку знайдено коефіцієнти мішаної кореляції. Значення відповідного коефіцієнта є низьким для лінійної залежності, що свідчать про малу ймовірність лінійного зв'язку між показниками. Коефіцієнт мішаної кореляції для поліноміальної залежності векторів результативності реалізації інноваційних проектів та величини фінансування інноваційної діяльності передуває на допустимому рівні, що дозволяє вважати вказану залежність ймовірною. Характер зв'язку оцінено, як параболічний, що вказує на досить щільну, проте нестійку залежність. Значення первого коефіцієнта при факторній означені дає можливість припустити, що результатуюча ознака реагує дещо сповільнено на зміну факторної. Зазначені твердження не суперечать по-передньо зробленим аналітичним висновкам і розрахункам. Темпи зростання фінансування інноваційної діяльності значно перевищують темпи зростання частки інноваційно-активних підприємств, тенденції зміни даних показників за окремими періодами не співпадають.

Враховуючи тенденцію до зростання частки кредитування в структурі джерел інноваційної діяльності, окрім побудовано кореляційну залежність результативності реалізації вітчизняних

інноваційних проектів і величини кредитування інноваційної діяльності (рис. 4).

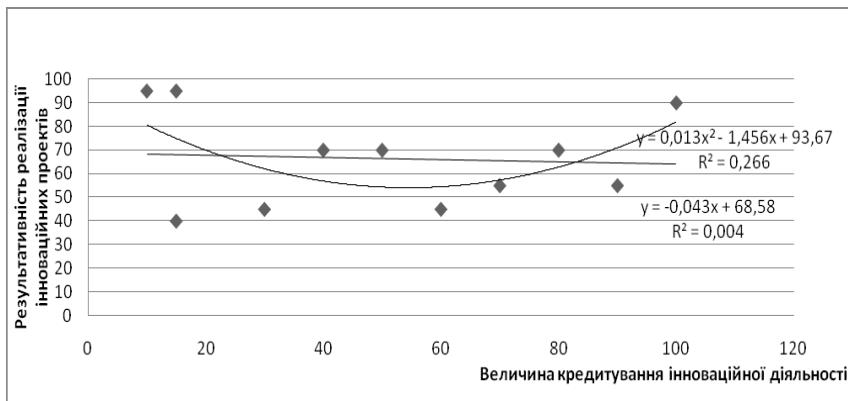

Рис. 4. Кореляційне поле зв’язку векторів результативності реалізації інноваційних проектів та величини кредитування інноваційної діяльності*

* Складено авторами самостійно.

На основі аналізу коефіцієнтів мішаної кореляції зроблено висновок щодо вищої ймовірності наявності поліноміального зв’язку між показниками, ніж лінійного. Основні характеристики поліноміальної залежності для векторів результативності реалізації інноваційних проектів і величини кредитування інноваційної діяльності співпадають з аналогічно визначеними для фінансування. Проте, на відміну від попередньої залежності, поліноміальний зв’язок є менш імовірним. Тобто, зв’язок між показниками є ще менш стійким ті не простим для математичного вираження. Це зумовлено наявністю значної кількості факторів суперечливого впливу на процеси кредитування. Кредитування інноваційної діяльності є ще більш нестійким, ніж фінансування загалом.

З метою деталізації аналізу зв’язків між попередньо дослідженими показниками на основі даних табл. 3 визначено їх щільність за допомогою коефіцієнта рангової кореляції:

$$\rho = 1 - \frac{6 * \sum d^2}{n * (n - 1)}, \quad (3)$$

де ρ — коефіцієнт кореляції рангів;

n — кількість досліджуваних періодів (11);

$\sum d^2$ — сума квадратів різниць рангів.

Для фінансування інноваційної діяльності та результативності реалізації інноваційних проектів $p = 0,98$, для кредитування інноваційної діяльності та результативності реалізації інноваційних проектів $p = 0,78$. В обох випадках зв'язок оцінюється як щільний. Зниження коефіцієнта рангової кореляції для кредитування пояснюється недоцільністю застосування лише кредитування інноваційної діяльності без залучення інших джерел фінансування, що підтверджує комплексний характер процесів.

Отже, для підвищення результативності реалізації інноваційного проекту важливим є правильний вибір співвідношення джерел його фінансового забезпечення, що дозволить трансформувати інноваційну ідею в систематичний процес створення інноваційної продукту.

На основі проведеного дослідження нами наголошено на ролі фінансування в реалізації інноваційного проекту, зроблено наступні висновки стосовно специфіки його обґрунтування та проблем фінансового забезпечення:

— інноваційний проект завжди направлений на отримання якісно нового результату в умовах ризику та невизначеності;

— структура процесу реалізації інноваційного проекту залежить від можливостей суб'єктів інноваційної діяльності та факторів зовнішнього оточення;

— для отримання необхідного результату реалізації інноваційного проекту існує необхідність вибору джерел його фінансового забезпечення;

— в умовах сучасності для вітчизняної економіки варто звернути увагу на зростання частки та роль кредитування в структурі джерел фінансування інноваційної діяльності;

— зв'язок між результативністю реалізації інноваційного проекту, величиною фінансування загалом і кредитування зокрема має поліноміальний характер, тобто є нестійким, проте достатньо щільним.

Таким чином, обґрунтування інноваційного проекту є неповним без врахування особливостей його фінансового забезпечен-

ня. Існує необхідність дослідження місця та ролі фінансового аспекту в результативності реалізації інноваційного проекту задля подальшого застосування вказаних залежностей на практиці.

Література

1. Біляков В. М. Формування інноваційної пропозиції для пошуку партнерів для реалізації інноваційного проекту / В. М. Біляков, Д. В. Черненков, В. М. Хавер, М. М. Шаровська // Економіка та підприємництво. Держава та регіони: наук.-прак. журнал. — 2009. — № 1. — С. 7 — 14.
2. Державна служба статистики України// [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Дубовиков М. М. Проблеми формування науково-технічного та інноваційного потенціалу України / М. М. Дубовиков, О. В. Величко // Економічний вісник Донбасу: наук.-прак. журнал. — 2011. — № 3 (25). — С. 158 — 163.
4. Инновационный менеджмент: Учебное пособие / Под ред. д.э.н.проф. Л.Н.Оголовой. — М.: ИНФРА-М, 2009. — 238 с.
5. Кобичева О. С. Порівняльна характеристика традиційних операцій з кредитування суб'єктів господарювання та механізму проектного фінансування. / О. С. Кобичева // Інноваційна економіка: всеукраїнський науково-виробничий журнал. — 2010. — № 4. — С. 246—253.
6. Красневич Г. Проблемний аспект визначення поняття та класифікація інноваційних проектів / Г. Красневич // Наука та інновації: наук.-прак. журнал. — 2010. — Т. 4. — № 3. — С. 55 — 74.
7. Пашова С. М. Оцінка сучасного стану розвитку інвестиційно-інноваційної моделі кредитування в Україні / С. М. Пашова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. — 2011. — № 2 (11). — С. 116 — 121.
8. Тарасенко І. О. Оцінка інноваційної активності підприємства в системі стратегічного управління / І. О. Тарасенко, О. М. Королько, К. С. Белявська // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 9 (99). — С. 133 — 141.
9. Холявко Н. І. Класифікація проектів міжнародного співробітництва / Н. І. Холявко // Економіка: наук.-інформ. вісник. — 2011. — № 3. — С. 126 — 133.
10. Richter M., Schulz D. Unternehmensübergreifende Innovationsprojekte: Welche Partner sind geeignet? — Verlag, 2011 — 50 s.

Стаття надійшла до редакції 15 травня 2012 р.